

צבי מיטשניק - המכון לגידולי שדה - מינהל המחקר החקלאי

מטרות

1. טיפוח זני בצל בכירים בעלי כושר השתמרות לייצוא ולשוק המקומי.
2. שיפור ייצור זרעי בצל על ידי הפחתת פגיעת מחלת סטמפיליום. נמשכה עבודת הטיפוח בשיטת צמחים יחידים להשגת בכירות, קליפה חומה כהה מוצקה והדוקה לבצל, עמידות להפרגה, חיי מדף ארוכים - לקראת זן חום קליפה ולבן גלדים וקליפה וגלד סגולים - אדומים לקראת זן סגול. ביטבתה ובלכיש נבחנו, בתנאי שדה בבלוקים באקראי, צאצאי טיפוח מתקדם של הזנים ניצן ואורי, בעל קליפה משופרת (להלן: אורי משופר). צניחת שני הזנים הסתיימה גם השנה ביטבתה - במחצית מרץ ובלכיש - במחצית אפריל. קליפת הבצלים נמצאה בלכיש ככהה וכהדוקה מאשר ביטבתה. קליפת הזן ניצן עמדה במידה המניחה את הדעת בתהליכי איסוף ומיון המקובלים לגבי בצל לייצוא. צניחת צמחי ניצן עדיין היתה אחידה פחות מזן של אורי וכן עדיין נמצא בהם שיעור בצלים מתפצלים. נראה איפוא, שעבודת טיפוח הזן ניצן, טרם הושלמה. יצרנו זרעי מכלוא בשיתוף עם ד"ר ר. פיטרס מחב' "הזרע". מכלואים אלו ייבחנו בעונה הבאה לבכירות ולטיב קליפה.

נבחנו שני חומרים אנטי-טרנספירנטים (ביופילם ופוליקוט) לאפשרות השפעתם להפחתת פגיעת מחלת סטמפיליום בגבעולי צמח הבצל. ביופילם הפחית את משקל זה - 1,000 של הזרעים, תופעה המרמזת על הצורך בבדיקת השפעת ממשק המים על טיב זרעי בצל.

המועצה לזכויות מטפחים אשרה למינהל זכויות מטפחים על שני זני בצל מטיפוחיכו: ניצן וערמוני.

במסגרת קיום הזן אורי מטיפוחיכו גידלנו בצלי אם המיועדים ליצור זרעי מטפח עבור חברות הזרעים.